

Робни промет

Евиденција набавке робе

- 1) **Дефинисање:** Роба спада у обртна средства предузећа у облику ствари, коју оно набавља ради даље продаје, тј. трговине. Трговина се обавља као трговина на велико и трговина на мало. За разлику од трговине на велико, трговином на мало сматра се продаја робе крајњим потрошачима (купљену робу купци користе за сопствене потребе, тј. не прерађују је, нити је даље продају, већ је дефинитивно користе). У промету на велико роба се налази у складиштима и стовариштима. Складиште је простор у којем се обавља промет робе на велико и обављају услуге: преузимања, конзервирања, чувања, сортирања, паковања, маркирања и препакивања робе за отпрему. Стовариште је просторија или ограђени простор у којем се обавља промет робе на велико (а може и на мало). За сврхе рачуноводственог обухватања робе значајне су и следеће класификације трговине:
 1. **увоз и извоз робе** - у основи ове класификације трговине је чињеница да се промет одвија са пословним партнером који се налази у некој другој држави;
 2. **комисиона продаја робе** - у основи ове класификације трговине је чињеница да роба која се продаје није власништво трговинског предузећа већ правног или физичког лица из земље. Трговинско предузеће наплаћује провизију за обављене услуге;
 3. **консигнациона продаја робе** - у основи ове класификације трговине је чињеница да роба која се продаје није власништво трговинског предузећа већ правног или физичког лица из иностранства. Трговинско предузеће наплаћује провизију за обављене услуге;
 4. **транзитни робни промет** - суштина ове врсте трговине је у томе да роба не долази до трговинског предузећа које њу истовремено и купује и продаје, већ трговинско предузеће уговара да се роба од произвођача или неког другог трговинског предузећа директно испоручи њеном купцу. Дакле, код ове врсте трговине фазе куповине и продаје се истовремено одвијају.
- 2) **Вредновање:** Вредности робе су:
ФАКТУРНА ЦЕНА, НАБАВНА ЦЕНА И ПРОДАЈНА ЦЕНА .

ФАКТУРНА ЦЕНА је вредност коју купац плаћа за робу. Утврђује се на основу цене која је уговорена приликом куповине робе. Ова цена садржана је у фактури а пре тога у уговору о купопродаји и закључници. Ако је фактурна цена умањена за дате рабате, попусте уопште (нето фактурна цена) фактурну цену чини износ који је купац дужан да плати продавцу за робу.

НАБАВНА ЦЕНА је збир фактурне цене и зависних трошкова набавке. У зависне трошкове набавке спадају трошкови: превоза, утовара, истовара, складиштења, манипулације робом, осигурања робе у транспорту. То су све трошкови који настају директно у поступку набавке робе. Сматрају се производно проментним трошковима, првобитно се урачунавају у набавну вредност робе и евидентирају на класи 1. а накнадно након продаје робе део зависних трошкова набавке – за продату робу прелази на класу 5. на којој се евидентирају трошкови пословања. О чему ће бити речи у наредном циклусу – реализација робе.

ПРОДАЈНА ЦЕНА је цена по којој се роба продаје. Њу одређује (израчунава) трговинско предузеће или производно предузеће водећи при томе рачуна да се њоме покрије набавна вредност робе, трошкови пословања и оствари нормална зарада. Разлика између продајне и набавне цене се назива Разлика у цени.

Разлика у цени (често се употребљава израз "маржа") представља потенцијалне приходе трговинског предузећа из којих би требало да се накнаде његови трошкови пословања, а евентуални остатак би представљао остварени финансијски резултат (позитиван или негативан). Зависно од тога да ли се односи на залихе робе (у стовариштима и продавницама), или, пак, на продату робу, разлика у цени може бити остварена и неостварена тј укалкулисана. Остварена разлика се односи на продату робу и она је углавном дефинитивна, тј. непроменљива. Укалкулисана тј неостварена разлика је само потенцијална. Наиме, њен се износ може повећавати или смањити, уколико у међувремену, док се роба не прода, дође до измена њених продајних цена, а може се десити да се никад и не оствари (ако се роба не би продала).

Више је начина формирања разлике у цени:

1. **слободно формирање разлике у цени** - постоји код оних роба код којих трговинско предузеће тј продавац самостално, водећи се својим економским интересима, одређује продајну цену производа. Разлика у цени се одређује:
 - тако што трговинско предузеће на набавну вредност примени онај проценат разлике у цени који ће довести до формирања продајне цене по којој ће купци бити спремни да купују производе или
 - предузеће прво одреди такву (за купце прихватљиву) продајну цену а разлику у цени утврди тако што од те продајне цене одузме набавну цену;
2. **маржа** постоји код оних роба чију крајњу продајну цену утврђује произвођач или држава. Маржа се утврђује процентуално у односу на продајну вредност робе.
3. **формирање разлике у цени у висини добијеног рабата** –у ситуацији када добављач одлучује о продајној цени робе он може одобрити рат у облику попушта и његова висина не утиче на продајну цену. Наиме, овај рат се директно евидентира на рачуну укалулисане разлике у цени, док се добијени рат у ситуацији када добављач не одлучује о продајној цени не евидентира ни на једном рачуну (тада је он само одбитна ставка у фактури да би се дошло до нето фактурне цене);

Поступак за формирање цене робе назива се калкулација. Калкулација је уједно и књиговодствени документ у коме су наведене ставке из којих се састоји вредност робе. Калкулација се обавезно саставља приликом набавке робе, и то понаособ за сваку набавку.

- 3) Промене код трговачке робе могу бити вредносне и количинске и то у облику повећања и смањења. Најчешће промене **повећања** су:

1. набавка робе, код које се могу појавити следеће ситуације:
 - набавка једне врсте робе или више врста роба,
 - набавка робе од домаћих произвођача или увозом,
 - набавка без постојања директних зависних трошкова набавке и са директним зависним трошковима набавке,
 - директни зависни трошкови набавке су исказани у фактурама и обрачунима добављача или се ради о директним зависним трошковима набавке у облику услуга појединих организационих делова предузећа (интерне услуге),
2. нивелација цена навише,
3. повраћај робе од стране купца,
4. вишкови.

Најчешће промене **смањења** су:

1. продаја робе,
2. нивелација продајних цена наниже,
3. мањкови,
4. кало, растур, квар, лом,
5. враћање робе добављачу.

На овом месту нећемо шире објашњавати ове промене јер су различите у зависности од тога где се роба налази: у магацину, стоваришту, складишту или малопродајном објекту.

- 4) **Документа:** Најчешћа документа за књижење промена залиха робе су:

- пријемница и калкулација продајне цене,
- фактура добављача,
- отпремница и фактура за купца,
- нивелација продајних цена робе,
- обрачуни разлике у цени и пореза садржаног у продатој роби,
- признанице и налози за наплату за уплату пазара.

Пример 1.

5. новембра 2009. године примили смо фактуру од добављача „Махи“ Суботица за купљену робу. Подаци из фактуре су :

Назив артикла	количина	цена	пдв	Укупно без пдв-а
1. кожане торбе	15	3.600,00	18 %	54.000,00
2. кожане рукавице	50	1.400,00	18%	70.000,00
износ за испоручену робу				124.000,00
Износ одобреног рабата				-----
Трошкови превоза				2.300,00
Основиа за пдв-е				126.300,00
Пдв-е 18%				22.734,00
Укупно за уплату				149.034,00

Comment [p1]: Износ одобреног рабата умањује основицу за пдв-е а зависни трошкови набавке је повећавају

Калкулација продајне цене за кожане торбе

р.бр.	Елементи калкулације	Вредност	
		За 1 комад	За 15 комада
1.	Фактурна вредност	3.600,00	54.000,00
2.	ВТН -транспортни трошкови	66,77	1001,6
3.	Набавна цена	3.666,77	55.001,6
4.	Маржа 11%	453,19	6.997,94
5.	Продајна цена на велико	4.119,96	61.799,54

Comment [U2]: распоред зтн сразмерно фактурним вредностима, (54000/124000) * 100 =43,55%
2300*43,55%=1001,6

Comment [U3]: маржа =наб.цена*маржа/100-маржа;
3666,77*11/89=453,19

Калкулација продајне цене за кожане рукавице

р.бр.	Елементи калкулације	Вредност	
		За 1 комад	За 50 комада
1.	Фактурна вредност	1.400,00	70.000,00
2.	ЗТН -транспортни трошкови	25,97	1.298,38
3.	Набавна цена	1425,97	71.298,38
4.	Маржа 11%	176,24	8.812,17
5.	Продајна цена на велико	1.602,21	80.110,55

Comment [U4]: распоред зтн сразмерно фактурним вредностима, (70000/124000) * 100 =56,45%
2300*56,45%=1298,39

Comment [U5]: маржа =наб.цена*маржа/100-маржа;
1425,97*11/89=176,24

Предузеће које је пдв-е обвезник, приказује предходни порез на конту 270. Пдв са улазних фактура и тада кажемо да предузеће остварује право на одбитак предпореза, из тог разлога пдв-е не може бити саставни део калкулације цене робе тј у калкулацију се уносе износи фактура без пдв-еа.

Маржа је у калкулацији рачуната на набавну цену применом процентног рачуна ниже сто јер предузеће маржу зарачунава као проценат на продајну цену.

Калкулација за набавку више роба по фактури добављача

Редни број	Назив робе	ј.м.	Колитина	Фактурна цена	Фактурна вредност 4x5	Зависни трошкови	Набавна вредност	Разлика у цени	Основица за обрачун пореза 8+9	ПДВ (10*18 % или 10*8%)	Продајна вредност (8+9+11)	Продајна цена 12:4
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Кожне торбе	ком	15	3600	50000	1001.6	55001.6	6.997.9	61799.54	11123.9	72923.4	4861.56
2.	Кожне рукавице	ком	50	1400	70000	1298.4	71298.4	8.812.2	80110.55	14419.9	94530.4	1890.6
3.												
Укупно					124.000	2300	126300	15810.1	141910	25543,8	167454	-----

Comment [p6]: ова калкулација истовремено показује продајну цену са пдв-ом по којој ће се роба и продавати без обзира на то што ће књижење робе на залихама бити по продајној цени без пдв-а

Када је у питању вредновање робе треба разликовати:

1. **вредновање робе у билансу стања** - на крају године роба се евидентира по набавној вредности или нето продајној цени ако је она нижа (утврђивање и једне и друге вредности врши се у складу са *MPC 2 Залихе*);
2. **вредности по којој се роба у току године евидентира у пословним књигама** - могуће је робу у току године евидентирати по набавној или по продајној вредности, с тим да релевантни законски прописи на посредан начин налажу да се и у трговини на велико и у трговини на мало роба у продајним објектима евидентира по продајним вредностима.
- 3) **Евиденције:** Евиденција робе се врши у главној књизи и дневнику главне књиге финансијског књиговодства и аналитичкој евиденцији робе - када је у питању трговина на мало не постоји обавеза вођења аналитичке евиденције робе у промету на мало. Постоји законска обавеза да се малопродајни објекти задужују и раздужују вредносно, тј. финансијски. Сем тога евиденција вредносног стања и вредносних промена стања робе може се вршити у:
 - финансијском књиговодству или
 - финансијском књиговодству и робном књиговодству

Рачуни: За праћење вредносног стања и промена на трговинској роби предвиђена је *група 13 - Роба*. Због потребе обезбеђивања података о продајној вредности, разлици у цени, укалкулисаном порезу и набавној вредности прописани троцифрени рачуни се даље рашчлањавају. На примеру робе у трговини на велико приказали смо како изгледа састављање калкулације цене робе на велико а овако изгледа књиговодствена евиденција набавке робе са рашчлањавањем рачуна групе 13.

Ред. бр.	Број рачуна		Опис промене	Износ	
	Дуг.	Потр.		Дугује	Потраж.
1.	130 270	433	Обрачун набавке робе Пдв са улазних фактура по опш.ст. Добављачи у земљи - по фактури за купљену робу	126300,00 22734,00	149034,00
2.	132	1329 130	Роба у промету на велико Укалкулисана РуЦ на велико Обрачун набавке робе - пренос робе на залихе по продајној цени	141910,00	15810,00 126300,00

130 обрачун набавке рбе	270. пдв са улазних фа. по опш.ст
1) 126300,00	126300,00 (2)
433. добављачи у земљи	1)22734,00
	132. роба у промету на велико
	2) 141910,00
1329. укалкулисана РуЦ на велико	149034,00 (1)
	15810,00 (2)

1329 укалкулисана РуЦ је корективан конто који коригује конто 132 роба у промету на велико и своди вредност са овог конта на набавну вредност

примери за вежбу на часовима кроз финансијско књиговодство :

1. задатак

По фактури 16 и пријемници 11 купљено је 50 тренерки по цени од 2320.- за комад и 120 спортских мајица по цени од 880.- цене су без пдв-а. Трошкови превоза за ову набавку износе по рачуну бр. 50. 1534.- са обрачунатим пдв-ом. Додављач је пдв обвезник и примењује општу стопу пдв-а од 18% - Састави калкулацију продајне цене и књижи пренос робе на залихе по ПЦ у финансијском књиговодству, (слободна РуЦ коју наше привредно друштво зарачунава је 15%) а зависне трошкове набавке распореди сразмерно фактурним вредностима)

Comment [U7]: слободну РуЦ рачунати на набавну цену процентним рачуномод сто

2. задатак

По фактури 32 и пријемници 12 купљено је 14 спортских торби по цени од 4240.- са пдв-ом за комад, трошкови превоза износе 2% од фактурне вредности робе без пдв-а. Додављач је пдв обвезник и примењује општу стопу пдв-а од 18% - Састави калкулацију продајне цене и књижи пренос робе на залихе по ПЦ у финансијском књиговодству, маржа коју наше привредно друштво зарачунава је 15%

3. задатак

Радник си у привредном друштву ВД –СПОРТ на пословима финансијског администратора. Примљена је фактура б. за набављених 100 комада робе А за 188.800 (износ је са ПДВ 18%). Превоз по фактури 7 је 3.540 (укључен је ПДВ 18%) Маржа за ову робу је 20% . Роба је примљена у велепродају – Спроведи потребне радње од састављања калкулације до књижења.

4 задатак

Радиш у привредном друштву „Тријумф“ у Сремској Митровици као финансијски администратор. Стигао је рачун за купљену робу (50 ком. усисивача по цени од 1.180,00 дин.) на износ од 59.000,00 дин. са обрачунатим ПДВ-ом по општој стопи. Клаузула франко магацин продавац, јер предузеће “Тријумф“ располаже сопственим превозним средством. Трошкови сопственог превоза износе 10.620,00 дин.са обрачунатим ПДВ-ом од 18 %.Роба је смештена у велепродајно складиште бр. 1 слободна РуЦ је 13%.

- Спроведи потребне радње од састављања калкулације до књижења.

Comment [U8]: трошкови сопственог превоза подразумевају да предузеће има сопствено превозно средство и стога кроз интерну фактуру изражава цену извршене услуге. ово доводи до настанка **прихода по основу активирања сопствених услуга.** предузеће у овом случају нема право на одбитак претходног пдв-а.

5 задатак

Привредно друштво „ПЕКАБЕТА“ д.о.о. Београд набавило је робу по рачуну бр. 19 од 27.10. од предузећа „НЕКСТ“ д.о.о. Суботица.

- густе сок :

1. од јагоде 200 л по пц 25.00

2. од висње 150 л по пц 23.00

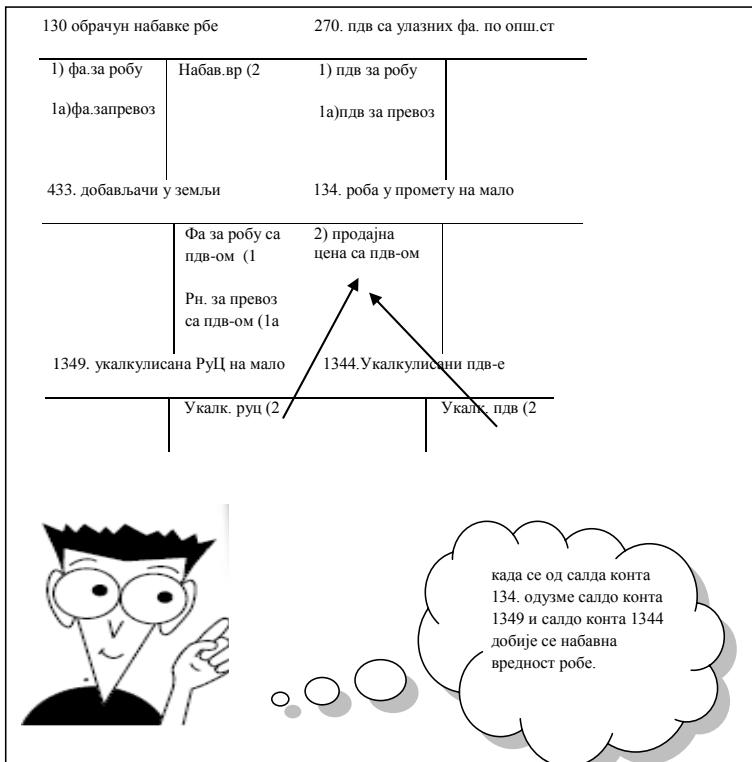
3. коктел јабука-наранџа 100 л по пц 22.00

Услугу превоза извршило је привредно друштво „Транспорт“ д.о.о. Суботица и испоставило рачун бр. 902 у вредности 1.350.00+ 18%ПДВ.

Напомена: Расподелу трошкова превоза извршити сразмерно набављеној количини.

а) саставити појединачне и збирну калкулацију бр. 130 за приспелу робу, ако је евидентна цена продајна цена, стопа марже за густе сокове је следећа: јагода 20%, вишња 25%, коктел јабука-наранџа 20%.

ЕВИДЕНЦИЈА НАБАВКЕ РОБЕ КАДА СЕ ЗАЛИХЕ ВОДЕ ПО ПРОДАЈНОЈ ЦЕНИ СА ПДВ-ОМ

Пример евиденције робе када се залихе воде по продајној цени са пдв-ом

1. Примљено је од добављача (фактура бр. 33.) 100 комада бомбоњера по фактурној цени од 100,00 дин./ком, 300 литара воћних сокова у амбалажи од 1 литра по фактурној цени од 50,00 дин./лит. и 80 ком. хлеба од 0,6 кг по фактурној цени од 20,00 дин./ком. Наведене цене су без пдв-а а добављач је пдв-е обвезник. За трошкове превоза примљена је фактура бр. 4. у износу од 1.180,00 дин. (у фактури је садржан и ПДВ у износу од 180,00 дин; кључ за расподелу ових трошкова су фактурне вредности појединих роба). Слободна разлика у цени код бомбоњера је 30%, воћних сокова 20% и хлеба 10% (разлику у цени обрачунавати на набавну вредност).

- Саставити калкулацију продајних цена са пдв-ом и извршити одговарајућа књижења

Калкулација продајне цене са пдв-ом

Редни број	Елементи	бомбоњера		Воћни сок		хлеб		Укупно
		1 ком	100 ком	1 л	300 л	1 ком	80 ком	
1.	Фактурна вредност	100,00	10000,00	50,00	15000,00	20,00	1600,00	26600,00
2.	Зависни трошкови набавке	3,76	375,9	1,88	563,9	0,75	60,2	1000,00
I	Набавна вредност	103,76	10375,9	51,88	15563,9	20,75	1660,2	27600,00
4.	Разлика у цени	31,11	3111,00	10,38	3114,00	2,08	166,00	6391,00
II	Продајна вредност	134,87	13486,9	62,26	18677,9	22,83	1826,2	33991,00
5.	Пдв	24,28	2427,66	11,21	3362,04	4,11	328,75	6118,45
III	Продајна вр. са пдв-ом	159,15	15914,56	73,47	15914,56	26,94	2154,95	40109,45

Comment [U9]: распоред зти :
 $(10000/26600)*1000 = 375,9$
 $(15000/26600)*1000 = 563,9$
 $(1600/26600)*1000 = 60,2$

Comment [U10]: $103,7*30\% = 31,11$
 $51,88*20\% = 10,38$ и $20,75*10\% = 2,08$

Приказ књижења кроз ДНЕВНИК и главну књигу и објашњења везана за рачуне на којима се води евиденција у малопродаји

Ред . бр.	Број рачуна		Опис промене	Износ	
	Дуг.	Потр.		Дугује	Потраж.
1.	130 270	433	Обрачун набавле робе Пдв са улазних фактура по опш.ст. Добављачи у земљи - по фактури за купљену робу	26600,00 4788,00	31388,00
1а	130 270	433	Обрачун набавле робе Пдв са улазних фактура по опш.ст. Добављачи у земљи - по фактури за купљену робу	1000,00 180,00	1180,00
2.	134	1349 1344 130	Роба у промету на велико Укалкулисана РуЦ на велико Укалкулисани пдв Обрачун набавке робе - пренос робе на залихе по продајној цени	40109,45	6391,00 6118,45 27600,00

130 обрачун набавке рбе		270. пдв са улазних фа. по опш.ст	
1) 26600,00	27.600,00 (2)	1) 4788,00	
1a) 1000,00		1a) 180,00	
433. добављачи у земљи		134. роба у промету на мало	
	31388,00(1)	2) 40109,45	
	1180,00 (1a)		
1349. укалкулисана РуЦ на мало		1344.Укалкулисани пдв-е	
	6391,00 (2)	6118,45 (2)	

Салдо рачуна 134 - *Роба у промету на мало* показује продајну вредност робе која се тренутно налази у продавници, или неком другом малопродајном објекту.

Промет дуговне стране овог рачуна показује збир почетног стања и свих повећања у току године, као и смањења продајне вредности по основу снижења продајних цена (сторно књижењем).

Потражна страна показује сва смањења у току године и то смањења по продајној вредности (сем смањења по основу снижења продајних цена робе).

Салдо рачуна 1344 - *Укалкулисани порез на додатну вредност* показује износ пореза на додатну вредност који се односи на робу која се тренутно налази у продавници.

Потражна страна овог рачуна показује збир почетног стања и свих повећања у току године, а она углавном настају по основу обрачуног пореза у вези набавке нове робе или по основу повећања продајних цена робе (смањење продајних цена робе довело би до смањења потражне стране овог рачуна - сторно књижењем). Дуговна страна показује износ пореза на додатну вредност који се односи на продату робу.

Салдо рачуна 1349 - *Разлика у цени робе у промету на мало* показује разлику у цени која се односи на робу која се тренутно налази у продавници.

Потражна страна овог рачуна показује збир почетног стања и укалкулисаних разлика у цени за робу која је у току године набављена и смештена у продавнице. Дуговна страна показује износ разлике у цени који се односи на продату робу из продавница. Смањење разлике у цени по основу смањења продајних цена робе књижило би се на потражној страни овог рачуна - сторно књижењем

напомена : кроз илустрацију примера набавке робе по продајној цени без и са пдв-ом, можемо видети да је евиденција на контима 132. и 134. веома слична и да има исти задатак, а то је вредновање робе у билансу стања по набавној вредности. Ово је омогућено еиденцијом на контима 1329., 1349. и 1344. Важно је стога напоменути да ће у активи биланса стања ове корективне позиције бити унете у сторно ставу одмах иза конта 132. или 134.

примери за вежбу на часовима кроз финансијско књиговодство

1. задатак

Запослен си у ПД „Клас“ д.о.о. из Ужица у финансијско-рачуноводственој служби, које се бави прометом брашна и које је обвезник ПДВ-а. Стигао је рачун бр. 50 за 1.000 кг брашна ТИП 400 по 27 дин/кг и 1.500 кг брашна ТИП 450 по 21,60 дин/кг. Цене су са обрачунатим ПДВ-ом по посебној стопи. Примљен је рачун превозника бр. 13 на 5.900 дин са обрачунатим ПДВ-ом по општој стопи. Трошкови превоза распоређују се сразмерно набављеним количинама. Маржа за брашно ТИП 400 је 20%, а за ТИП 450 је 15%.
- Састави калкулацију малопродајне цене (пдв-е по посебној стопи) и књижи пренос робе у продавницу бр.1

2. задатак

Радиш у привредном друштву „Тријумф“ у Сремској Митровици које је у систему ПДВ-а, у финансијско-рачуноводственој служби. Стигао је рачун бр.15. за купљену робу на износ од 59.000 дин. са обрачунатим ПДВ-ом по општој стопи, са клаузулом франко магацин продавца. Трошкови сопственог превоза износе 9.000. Роба је примљена у складиште бр. 1 по продајној вредности са ПДВ-ом уз маржу 20%.

3. задатак

Радиш у финансијско-рачуноводственој служби АД „ФА-Биље“ д.о.о. Бор на пословима евиденције набавке робе. ПД „ФА-Биље“ је у систему ПДВ-а. Стигла је поручена роба и фактура бр. 88 која гласи на 183.600 дин. са обрачунатим ПДВ-ом по посебној стопи. Стигла је и фактура бр.11 са обрачунатим ПДВ-ом по општој стопи за превоз ове робе на износ 15.930 дин.
- Саставио си калкулацију продајне цене робе са слободно формираном разликом у цени од 20%.

4. задатак

По фактури бр. 30 купљено је 170 пари NIKE патика по цени од 3510,00 динара без пдв-а за пар и 230 REEBOK патика по цени од 3700,00 динара без пдв-а за пар, франко магацин купца. За набавку преко 100 пари добављач одобрава рабат од 2,5%.
- Састави калкулацију и књижи пренос робе у продавницу по продајној цени са пдв-ом, слободна РуЦ коју трговинско предузеће зарачунава је 14%

Comment [U11]: клаузула франко магацин купца значи да је добављач у обави да доведе робу и трошкови превоза падају на терет добављача. у овом случају нема трошкова превоза за купца па је фактурна вредност истовремено и набавна вредност робе

Интерно кретање робе

Интерно кретање робе подразумева пренос робе у оквиру једног трговинског предузећа са једног места на друго. Под местима подразумевамо складиште, магацин или продавницу на којима се роба евидентира по набавној или продајној цени. Овакав пренос робе прати документат који се зове интерна доставница или интерна фактура.

ПРЕНОС РОБЕ СА СКЛАДИШТА НА КОМЕ СЕ ЕВИДЕНЦИЈА ВОДИ ПО НЦ У ВЕЛЕПРОДАЈУ ГДЕ СЕ РОБА ВОДИ ПО ПЦ БЕЗ ПДВ-А :

131. Роба у складишту 132. роба у промету на велико 1329. укалк. руц на велико

	НАБАВНА ЦЕНА 1)	1) ПРОДАНА ЦЕНА		УКАЛКУЛ. РУЦ (1)
--	-----------------	-----------------	--	------------------

ПРЕНОС РОБЕ ИЗ ВЕЛЕПРОДАЈЕ ГДЕ СЕ РОБА ЕВИДЕНТИРА ВОДИ ПО ПЦ У МАЛОПРОДАЈУ ГДЕ СЕ РОБА ВОДИ ПО ПЦ СА ПДВ-ОМ :

132. Роба у промету на велико 1329. укалк. руц на велико

	ПРОДАЈНА ЦЕНА 1)	1) УКАЛКУЛ.РУЦ	
--	------------------	----------------	--

134. Роба у промету на мало 1349. укалк. руц на мало 1344. укалкул. пдв на мало

1) ПРОД.ЦЕНА СА ПДВ-ОМ		УКАЛКУЛ. РУЦ (1)	УКАЛКУЛ. ПДВ-Е (1)
------------------------	--	------------------	--------------------

ПРЕНОС РОБЕ СА СКЛАДИШТА НА КОМЕ СЕ ЕВИДЕНЦИЈА ВОДИ ПО НЦ У МАЛОПРОДАЈУ ГДЕ СЕ РОБА ВОДИ ПО ПЦ СА ПДВ-ОМ :

131. Роба у складишту

	НАБАВНА ЦЕНА 1)
--	-----------------

134. Роба у промету на мало 1349. укалк. руц на мало 1344. укалкул. пдв на мало

1) ПРОД.ЦЕНА СА ПДВ-ОМ		УКАЛКУЛ. РУЦ (1)	УКАЛКУЛ. ПДВ-Е (1)
------------------------	--	------------------	--------------------

ПРЕНОС РОБЕ ИЗ ПРОДАВНИЦЕ БР.1 У ПРОДАВНИЦУ БР. 2

134. Роба у промету на мало 1349. укалк. руц на мало 1344. укалкул. пдв на мало

	ПРОД. ЦЕНА СА ПДВ-ОМ (1)	1) УКАЛК. РУЦ	1) УКАЛК. ПДВ-Е	
--	--------------------------	---------------	-----------------	--

134. Роба у промету на мало 1349. укалк. руц на мало 1344. укалкул. пдв на мало

1) ПРОД.ЦЕНА СА ПДВ-ОМ		УКАЛКУЛ. РУЦ (1)	УКАЛКУЛ. ПДВ-Е (1)
------------------------	--	------------------	--------------------

Пример бр. 1

Радиш у привредном друштву „Комфор“ д.о.о Пирот у финансијско-рачуноводственој служби. Стање робе у складишту је 150.000, а укалкулисана разлика у цени робе на складишту је 30.000. По интерној фактури бр. 10. пренето је из складишта у продавницу бр.1 половина залиха робе

132. Роба у промету на велико

1329. укалк. руц на велико

0) 150000,00	75.000,00 1)	1) 15.000,00	30000,00 0)
--------------	--------------	--------------	-------------

134. Роба у промету на мало

1349. укалк. руц на мало

1344. укалкул. пдв на мало

1) 88500,00		15000,00 1)	13500,00 1)
-------------	--	-------------	-------------

Ред. бр.	Број рачуна		Опис промене	Износ	
	Дуг.	Потр.		Дугује	Потраж.
1.	134 1329	132 1349 1344	Роба у пром. на мало Укалкулисана РуЦ на велико Роба у промету на велико Укалкулисана РуЦ на велико Укалкул.пдв-е на мало -интерна фактура бр. 10	88500,00 15000,00	75000,00 15000,00 13500,00

Пример бр. 2

Стање на контима у продавници бр. 1 је 134/1 – 236.000,00 1349/1- 20.000,00 а на конту 1344/1 – 36.000,00; из продавнице бр.1 пренето је робе у продавницу бр. 2 у вредности од 55.000,00 динара, маржа за ову робу је 10% а роба се опорезује по стопи од 18%; интерна доставница бр.20

134/1. Роба у продавници 1

1349/1. укалк. руц у продав.1

1344/1 укалкул. пдв у продав.1

0)236000,00	55000,00 1)	1) 9322,00	20000,00 0)	1) 8390,00	36000,00 0)
-------------	-------------	------------	-------------	------------	-------------

134/2. Роба у продавници 2

1349/2. укалк. руц у продав.2

1344/2. укалкул. пдв у продав.2

1) 55000,00		9322,00. 1)	8390,00 1)
-------------	--	-------------	------------

Ред. бр.	Број рачуна		Опис промене	Износ	
	Дуг.	Потр.		Дугује	Потраж.
1.	134/2 1349/1 1344/1	134/1 1349//2 1344/2	Роба у прод.2 Укалкулисана РуЦ у прод.1 Укалкулисани пдв у прод.1 Роба у прод.1 Укалкул. РуЦ у прод.2 Укалкул.пдв-е у прод.2 -интерна доставница бр. 20	55000,00 9322,00 8390,00	55000,00 9322,00 8390,00

Comment [U12]: маржа 20% од прод. цене без пдв-а; пдв = 55000 * 18/118=8390
продајна цена без пдв-а=55000-8390=46610
маржа = 46610*20%=9322

примери за вежбу на часовима кроз финансијско књиговодство

1. задатак

Почетно стање на конту 131. Роба у магацину – 131.000,00 из магацина је у продавницу пренето робе по интерној фактури 55. у вредности од 120.000,00 маржа за ову робу је 14% а роба се опорезује по стопи од 18%

2. задатак

Почетно стање на конту 131. Роба у магацину – 250.000,00 из магацина је у велепродају пренето по интерној фактури 40. робе у вредности од 40.000,00, слободна руц за ову робу је 25%

3. задатак

Почетно стање на конту 132. Роба у промету на велико – 120.000,00 а на конту 1329. Укалкулисана руц на венко – 13.200,00. Интерном фактуром пренето је робе у малопродају у вредности од 80.000,00, маржа за ову робу је 11% а роба се опорезује по стопи од 18%

4. задатак

У продавници предузећа „Универзал“ налази се 55 кг детерцента чија је малопродајна цена у 354 динара по кг. Враћено је по интерној повратници у складиште 20 кг детерцента, слободна руц за ову робу износи 10%

5. задатак

Стање на контима у продавници бр. 1 је 134/1 – 590.000,00 1349/1- 50.000,00 а на конту 1344/1 – 90.000,00; из продавнице бр.1 пренето је робе у продавницу бр. 2 у вредности од 100.000,00 динара, маржа за ову робу је 10% а роба се опорезује по стопи од 18%; интерна доставница бр.15

6. задатак

- 1) По фактури 44/10 купљено је робе А у вредности од 41.000,00 без пдв-а,
- 2) Трошкови превоза по фактури 22. износе 5900,00 са пдв-ом.
- 3) Састави калкулацију и књижи пренос робе на заихе по продајној цени ако је слободна руц за ову робу 18%
- 4) Интерном доставницом бр. 14. пренето је у маопродају 70% залиха робе А

7. задатак

Радиш у привредном друштву „Комфор“ д.о.о Пирот у финансијско-рачуноводственој служби. Стање робе у складишту је 150.000, а укалкулисана разлика у цени робе на складишту је 30.000. По интерној фактури бр. 10. пренето је из складишта у продавницу бр.1 робе за 80.000 (Продајна вредност без ПДВ-а). ПДВ се обрачунава по општој стопи.

ЕВИДЕНЦИЈА ПРОМЕНЕ ЦЕНА

Евиденција робе у магацину, складишту или продавници укључује и евиденцију промене цене. Промена цена – повећање или смањење цене прати докуменат који се назива нивелација цена или листа повећања тј листа снижења.

Промена цена претходи попис робе након чега се морају прокњижити разлике које могу да постоје између стварног и књиговодственог стања. Књиговодствена евиденција промена цена са аспекта вредновања залиха треба да обезбеди непроменљивост набавне вредности робе.

Пример евиденције промене цене када се залихе воде по продајној цени без пдв-а:

Почетно стање на конту 132. – 100.000,00 на конту 1329.-15.000,00 ;

1. према листи повећања повећана је продајна цена робе за 10%

132. Роба у промету на велико 1329. укалк. руц на велико

0) 100000,00		15000,00 (0)
1) 10000,00		10000,00 (1)

 напомена : кроз илустрацију примера можемо да видимо да је пре и после повећања цене робе набавна вредност робе остала иста и износи 85.000,00

Снижење продајних цена робе књижимо на исти начин тј на дуговној страни конта 132. и на потражној страни конта 1329. али у сторно ставу.

Пример евиденције промене цене када се залихе воде по продајној цени са пдв-ом:

Продајна цена бомбоњера је снижена са 159,15 на 150 динара, пописом је утврђено да на залихама има 50 бомбоњера.

Нивелација цена бр. 1.

р. б.	Назив робе	количина	стара цена	нова цена	разлика	промена	ПДВ	разлика у цени
1	2	3	4	5	6	7	8	10
					(5-4)	(3x6)	(7x18/118%)	(7-8)
1.	Бомбоњере	50	159,15	150,00	-9,15	-457,50	-69,79	-387,71
Свега						-457,50	-69,79	-387,71

134. Роба у промету на мало

1349. укалк. руц на мало

1344. укалкул. пдв на мало

0) 7957,5		1556,23 (0)	1213,86 (0)
1) 457,50		387,71 (1)	69,79 (1)

Ред. бр.	Број рачуна		Опис промене	Износ	
	Дуг.	Потр.		Дугује	Потраж.
1.	134		Роба у промету на мало	457,50	
		1349	Укалкул. РуЦ у пром. на м		378,71
		1344	Укалкул.пдв-е у пром. на м		69,79
			-нивелација бр.1		

примери за вежбу на часовима кроз финансијско књиговодство

1. задатак

Радиш у финансијско рачуноводственој служби привредног друштва „Candy Company“ Сопот, које се бави трговином на мало кондиторских производа. Због лоше продаје, донета је одлука о да се у продавници бр 1. снизи цена чоколаде са 75 на 70 дин по комаду. На основу пописне листе, у продавници бр.1 има 500 ком. чоколаде, маржа коју предузеће примењује за чоколаду је 10%

2 задатак

Продајна цена воћног скока је повећана са 73,47 на 75 динара, пописом је утврђено да на залихама има 100 литара сока .

3 задатак

Почетно стање на конту 134.- 145.000,00, на конту 1349 – 12.000,00 а на конту 1344 – 10.750,00 према листи снижења снижена је цена робе у малопродаји за 5.000,00, роба се опорезује по посебној стопи.

4 задатак

- 1) По фактури бр 15 и пријемници 33 купљено је 200 комада робе по цени од 35,00 динара без пдв-а франко складиште продавца, роба је доведена сопственим превозом и издата је интерна фактура на 2.100,00 динара. Роба је примљена у veleпродају по продајној цени уз слободну разлику у цени од 13%
- 2) Према интерној доставници из veleпродаје је пренето 120 комада робе у продавницу
- 3) Према листи повећања повећана је цена робе у продавници за 5%
- 4) Према листи повећања повећана је цена робе у veleпродаји за 2,5%